

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-10.00- 02.05-02-2020
	Випуск 2	Зміст 0	Екземпляр № 1	Арк.15 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державного університету
«Житомирська політехніка»

від 22 травня 2020 р. № 196/од

Ректор

Віктор ЄВДОКИМОВ

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти
Державного університету «Житомирська політехніка»
вибіркових дисциплін**

☒ Контрольний примірник

☐ Врахований примірник

Погоджено Вченою радою
Державного університету
«Житомирська політехніка»
22 травня 2020 р., протокол № 3

Житомир
2020

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-10.00- 02.05-02-2020
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 2	Арк.15 / 2

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Порядок реалізації права вільного вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін	4
3. Прикінцеві положення	8
Додатки	9

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-10.00- 02.05-02-2020
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 2	Арк.15 / 3

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти Державного університету «Житомирська політехніка» вибіркових навчальних дисциплін (далі – Положення) визначає процедуру формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти.

1.2. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (ст.62, п.15) та Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка» кожному здобувачу вищої освіти забезпечується право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи структурного підрозділу.

1.3. Навчальні дисципліни за вибором студента (вибіркові/варіативні навчальні дисципліни) – це дисципліни, які вводяться Державним університетом «Житомирська політехніка» з метою більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів вищої освіти, посилення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці та ефективного використання можливостей університету, сприяють академічній мобільності здобувачів вищої освіти та їх особистим інтересам.

1.4. При виборі дисциплін здобувач вищої освіти має забезпечити виконання встановленого річного обсягу навчальних кредитів – 60 кредитів на навчальний рік.

1.5. Вибір дисциплін варіативної частини освітньої програми здобувач вищої освіти здійснює при формуванні індивідуального навчального плану. Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти розробляється на навчальний рік на основі навчального плану

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-10.00- 02.05-02-2020
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 2	Арк.15 / 4

(або робочого навчального плану) і включає всі нормативні навчальні дисципліни та вибіркові навчальні дисципліни, обрані студентом, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки фахівця певного рівня вищої освіти, з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за певною спеціальністю, та системи оцінювання (підсумковий контроль знань, кваліфікаційна атестація випускника).

1.6. Дисципліни вільного вибору здобувача вищої освіти представлені у навчальному плані відповідної освітньої програми переліком дисциплін, який може включати в себе як дисципліни загальної, так і дисципліни фахової підготовки. Кількість та обсяг дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти для конкретного семестру вказана у навчальному плані.

1.7. Здобувач вищої освіти має право обрати навчальні дисципліни із запропонованого переліку, або будь-які інші дисципліни із навчального плану іншої спеціальності, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному семестрі. Якщо студент обирає дисципліну з іншого навчального плану, він зобов'язаний виконувати всі види робіт, передбачені робочою програмою відповідної навчальної дисципліни, та скласти відповідний підсумковий контроль.

1.8. При організації вивчення вибірових дисциплін формуються групи в університеті, як правило, чисельністю не менше 10 осіб для освітніх ступенів «бакалавр» та «магістр» і 3 особи для освітнього ступеня «доктор філософії», за виключенням академічних груп, чисельність яких від самого початку навчання була меншою.

2. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ВІЩОЇ ОСВІТИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Кафедри, які забезпечують викладання вибірових навчальних дисциплін загальної підготовки, щорічно до 10 березня подають до навчально-методичного відділу список опис навчальних

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-10.00- 02.05-02-2020
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 2	Арк.15 / 5

дисциплін, які пропонуються для вибору здобувачами вищої освіти на наступний навчальний рік і короткі анотації цих навчальних дисциплін. Основними критеріями забезпечення кафедри викладання вибіркової навчальної дисципліни є її спроможність забезпечення високої якості викладання.

2.2. Навчально-методичний відділ до 15 березня кожного навчального року оприлюднює короткі анотації навчальних дисциплін (загальної та фахової підготовки) вільного вибору здобувача вищої освіти на офіційному сайті Державного університету «Житомирська політехніка». Кафедра, яка запропонувала вибірккову дисципліну, може проводити для здобувачів вищої освіти презентації дисциплін у вільний від аудиторних занять час та розміщувати їх на сайті університету.

2.3. Випускові кафедри до 25 березня ознайомлюють здобувачів вищої освіти з переліком вибіркових навчальних дисциплін загальної та фахової підготовки, порядком, термінами та особливостями запису на вивчення вибіркових дисциплін.

2.4. Вибір дисциплін здобувачами вищої освіти здійснюється шляхом заповнення онлайн-форми в особистому кабінеті здобувача вищої освіти (або шляхом заповнення онлайн-форми, розміщеної на офіційному сайті університету або шляхом подачі заяви (додатки 1-3) до 10 квітня поточного навчального року.

2.5. Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання такий запис здійснюють під час весняної заліково-екзаменаційної сесії.

2.6. У випадку, якщо здобувач вищої освіти не визначився з переліком вибіркових дисциплін до 10 квітня або без об'єктивної причини не заповнив онлайн-форму та не подав заповнену заяву, декан факультету здійснює запис такого здобувача вищої освіти до певної академічної групи самостійно.

2.7. Здобувач вищої освіти, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не записався до 10 квітня на вибірккові навчальні дисципліни, має право зробити такий запис протягом першого тижня після того, як він з'явився на навчання.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-10.00- 02.05-02-2020
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 2	Арк.15 / 6

2.8. У випадку поновлення, переведення здобувача вищої освіти, допуску до занять після завершення академічної відпустки або зарахування для здобуття освітнього ступеня бакалавра на базі молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за скороченим терміном навчання можливе перезарахування вибіркових навчальних дисциплін за рахунок фактично вивчених дисциплін.

2.9. Здобувачу вищої освіти може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано здійснити повторний вибір навчальної дисципліни у таких випадках:

- якщо кількість здобувачів вищої освіти, які вибрали навчальну дисципліну або блок навчальних дисциплін, перевищує максимальну чисельність, встановлену відповідним факультетом чи кафедрою. У цьому випадку перевага в першу чергу надається здобувачам вищої освіти, які навчаються на тій самій програмі, на тому ж факультеті, а в наступну чергу – тим здобувачам вищої освіти, які раніше зареєстрували свій вибір;

- якщо кількість здобувачів вищої освіти, які вибрали спеціалізований пакет навчальних дисциплін, є меншою за встановлений в Університеті мінімум;

- якщо наслідком вибору навчальної дисципліни здобувачем вищої освіти є передбачувано недостатня для присвоєння академічної кваліфікації кількість кредитів;

- якщо наслідком вибору навчальної дисципліни здобувачем вищої освіти є перевищення встановленого максимуму кількості навчальних дисциплін, які студент може опановувати одночасно та/або кількості підсумкових (семестрових) форм контролю;

- якщо у результаті вибору навчальної дисципліни може передбачувано виникнути академічна заборгованість через відсутність необхідного рівня вхідних базових знань та умінь здобувача вищої освіти. У цьому випадку декан факультету, на якому навчається студент, може доручити відповідній кафедрі організувати для здобувача вищої освіти вхідний контроль базових знань, що мають передувати вивченню вибраної дисципліни.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-10.00- 02.05-02-2020
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 2	Арк.15 / 7

2.10. У випадку, якщо здобувачу вищої освіти відмовлено у здійсненому ним виборі із причин, наведених у пункті 2.9, йому надається можливість здійснити повторний вибір із переліку тих дисциплін (блоку дисциплін), для вивчення яких уже сформовані групи (лекційні потоки), що відповідають встановленим вище вимогам.

2.11. Якщо вибір навчальних дисциплін проводився шляхом заповнення паперових анкет (додаток 1-3), випускові кафедри до 15 квітня передають зведену інформацію про вибрані здобувачами вищої освіти навчальні дисципліни до навчально-методичного відділу.

2.12. Інформацію про кількість груп та чисельність здобувачів вищої освіти, які записалися на певні вибіркові навчальні дисципліни, деканати та кафедри використовують для формування робочих навчальних планів, заявок для розрахунку навчально-педагогічного навантаження тощо.

2.13. Зміна здобувачем вищої освіти свого вибору після його затвердження можлива лише за письмовим дозволом декана факультету (для освітніх ступенів «молодший бакалавр», «бакалавр» та «магістр») або гаранта освітньої програми (для освітнього ступеня «доктор філософії»); при цьому зміна вибраних дисциплін (блоків дисциплін) після першого тижня навчального семестру, в якому вони викладаються, не допускається взагалі. При прийнятті рішення по заяві студента стосовно зміни вибору навчальної дисципліни (пакету) декан факультету (гарант освітньої програми) керується обмеженнями, вказаними в п. 2.9, і враховує потенційні негативні наслідки такої зміни для забезпечення надання освітньої послуги за вибором інших здобувачів вищої освіти.

2.14. Здобувач вищої освіти в односторонньому порядку не може відмовитись від вивчення вибраної ним і внесеної до індивідуального навчального плану навчальної дисципліни. Самочинна відмова від вивчення курсу тягне за собою академічну заборгованість.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-10.00- 02.05-02-2020
	Випуск 2	Зміст 0	Екземпляр № 1	Арк. 15 / 8

3. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1. Здобувачу вищої освіти, який є учасником програм академічної мобільності, які прослухали в іншому університеті-партнері інші навчальні дисципліни, які не передбачені навчальним планом відповідної освітньої програми в Університеті, мають право звернутися до декана (гаранта освітньо-наукової програми) з заявою про перезарахування дисциплін вільного вибору.

3.2. Декани (гаранти освітньо-наукових програм) розглядають питання про можливість перезарахування навчальних дисциплін вільного вибору у разі поновлення або переведення студента.

3.3. Перезарахування дисциплін (кредитів) проводиться у відповідності до вимог викладених у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

3.4. Навчальні дисципліни, які не відповідають сучасним вимогам, або навчальні дисципліни, за якими кафедри не мають можливості продовження викладання, за наказом ректора вилучаються із переліку за службовими записками завідувачів кафедр або за поданням Науково-методичної ради.

Проректор з науково-педагогічної роботи

Андрій МОРОЗОВ

ВІЗН:

Начальник відділу моніторингу та забезпечення якості

22.05.2020

Ігор СВІТЛИШИН

Провідний юрисконсульт

20.05.2020

Максим ОСТАПЧУК

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-10.00- 02.05-02-2020
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 2	Арк.15 / 9

Додаток 1
до Положення про порядок та умови
обрання здобувачами вищої освіти
вибіркових дисциплін
(пункт 2.4.)

Декану

(назва факультету)

(власне ім'я та прізвище)
студента(ки)/аспіранта(ки)
_____ курсу _____ групи
_____ форми навчання
(денна, заочна, вечірня)
спеціальності

(шифр, назва)

(прізвище та власне ім'я)

ЗАЯВА

на вивчення навчальних дисциплін за вибором*
на 20 ____ - 20 ____ н.р.

Прошу зарахувати мене в групу для вивчення наступних вибіркових
навчальних дисциплін:

1. _____
(назва дисципліни та семестр вивчення)
2. _____
(назва дисципліни та семестр вивчення)
3. _____
(назва дисципліни та семестр вивчення)

« ____ » _____ 20 ____ р.

(підпис)

* – здобувачі вищої освіти мають право подати колективну заяву (від академічної групи) на вивчення дисциплін за вибором

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-10.00- 02.05-02-2020
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 2	Арк.15 / 10

Додаток 2
до Положення про порядок та умови
обрання здобувачами вищої освіти
вибіркових дисциплін
(пункт 2.4.)

Проректору з науково-педагогічної
роботи

_____ (власне ім'я та прізвище)
Аспіранта __-року навчання
_____ форми
(денної, вечірньої або заочної)
спеціальності _____

_____ (прізвище та власне ім'я)
студента(ки)/аспіранта(ки)

ЗАЯВА

на вивчення навчальних дисциплін за вибором
на 20__ - 20__ н.р.

Прошу зарахувати мене в групу для вивчення наступних вибіркових
навчальних дисциплін:

1. _____
(назва дисципліни та семестр вивчення)
2. _____
(назва дисципліни та семестр вивчення)
3. _____
(назва дисципліни та семестр вивчення)

«__» _____ 20__ р.

(підпис)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-10.00- 02.05-02-2020
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 2	Арк.15 / 11

Додаток 3
до Положення про порядок та умови
обрання здобувачами вищої освіти
вибіркових дисциплін
(пункт 2.4.)

Декану

(назва факультету)

(власне ім'я та прізвище)

студентів _____ курсу _____ групи

_____ форми навчання

(денна, заочна)

спеціальності

(шифр, назва)

ЗАЯВА

на вивчення навчальних дисциплін за вибором
на 20 ____ - 20 ____ н.р.

Просимо зарахувати нас в групу для вивчення наступних вибіркових
навчальних дисциплін:

1. _____
(назва дисципліни та семестр вивчення)
2. _____
(назва дисципліни та семестр вивчення)
3. _____
(назва дисципліни та семестр вивчення)

1. _____
(ПІБ студента та академічна група) дата підпис студента
2. _____
(ПІБ студента та академічна група) дата підпис студента
3. _____
(ПІБ студента та академічна група) дата підпис студента
4. _____
(ПІБ студента та академічна група) дата підпис студента
5. _____
(ПІБ студента та академічна група) дата підпис студента

